

Ministerie van Justitie
Dienst Terugkeer en Vertrek
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Postbus 20061
2500 EB Den Haag
Nederland
<http://www.government.nl>

Contactpersoon
CAT- Regiopool
T 070 – 348 5649
F 070 – 348 5046
cat@minbuza.nl

Onze referentie
MINBUZA-2015-451124

Datum 24 augustus 2015

Betreft Ne bis in idem–beginsel en erkenning buitenlandse vonnissen in Ethiopië

In uw brief van 23 juli 2014, met kenmerk DT&V/beleid/2014/UIT-924 verzocht u onder andere om informatie met betrekking tot de toepassing van het “ne bis in idem”-beginsel en de erkenning van buitenlandse vonnissen in Ethiopië. Hieronder treft u de antwoorden op deze vragen aan. De informatie in deze brief is afkomstig van openbare en vertrouwelijke bronnen. Dit bericht is inmiddels op de website van mijn ministerie geplaatst.

Erkenning van het *ne bis in idem* beginsel in Ethiopië

In de nationale toepassing wordt het *ne bis in idem*-beginsel algemeen erkend in het strafrecht van Ethiopië, tenzij sprake is van primaire rechtsbevoegdheid van de Ethiopische rechter (zie ook hierna op pagina 2). Het beginsel wordt bevestigd in:

- artikel 2(3) van het wetboek van strafrecht van het keizerrijk Ethiopië (1957);
- artikel 130 (2.b) van het wetboek van strafvordering van Ethiopië (1961);
- artikel 23 van de grondwet van de Federale Democratische Republiek Ethiopië (1995); en
- artikel 2(5) van het wetboek van strafrecht van de Federale Democratische Republiek Ethiopië.

Bovengenoemde wetsartikelen beschermen een persoon, ongeacht het soort delict en de aard ervan (gewelddelict, zedendelict, drugsdelict), tegen een veroordeling en een opgelegde straf voor een delict waarvoor de persoon volgens de wet reeds is veroordeeld, een straf of maatregel opgelegd heeft gekregen of vrijgesproken is bij een onherroepelijk vonnis.

In het nationale recht van Ethiopië wordt er geen onderscheid gemaakt naar de aard van het delict. Dit blijkt uit artikel 23 van de grondwet (1995), waarin grondwettelijk gewaarborgd wordt dat niemand, ongeacht de aard van het delict, nogmaals berecht of gestraft kan worden voor een delict waarvoor hij reeds veroordeeld is of waarvan hij vrijgesproken is bij een onherroepelijk vonnis. Echter, om redenen van territoriale- en nationale veiligheid geldt het *ne bis in idem*-beginsel expliciet niet voor misdrijven en criminelen waarop artikelen 11 tot en met 16 van het wetboek van strafrecht van toepassing zijn (zie ook hierna op pagina 2).

In de praktijk wordt het *ne bis in idem*-beginsel door alle gerechtelijke autoriteiten in Ethiopië geëerbiedigd. Dit blijkt uit enkele zaken waarbij een onjuiste toepassing door lagere rechterlijke instanties van het *ne bis in idem* beginsel ter toetsing aan de cassatierechter van een Regionale Hooggerechtshof is voorgelegd en deze het vonnis vernietigde of casseerde.¹

Datum
24 augustus 2015
Onze referentie
MINBUZA-2015-451124

Erkenning van buitenlandse vonnissen in Ethiopië

Erkenning van buitenlandse vonnissen is afhankelijk van het soort rechtsbevoegdheid (*jurisdiction*) volgens het wetboek van strafrecht.

Wanneer een delict vanwege de aard ervan onder de primaire rechtsbevoegdheid valt, worden buitenlandse vonnissen niet door de Ethiopische rechter erkend, tenzij de Ethiopische rechter de bevoegdheid de verdachte te berechten en vonnis te wijzen heeft gedelegeerd aan een buitenlandse rechter. Echter, wanneer een delict vanwege de aard ervan onder de subsidiäre rechtsbevoegdheid valt, is de Ethiopische rechter verplicht het buitenlandse vonnis te erkennen. De buitenlandse verdachte mag daarom in Ethiopië niet voor dezelfde daad berecht worden indien hij in het andere land al is berecht en vrijgesproken is bij een onherroepelijk vonnis. Tegelijkertijd heeft de Ethiopische rechter, zoals is vastgelegd in artikel 12 wetboek van strafrecht, de plicht een buitenlands vonnis ten uitvoer te leggen wanneer de veroordeelde naar Ethiopië komt voordat hij de in het buitenland opgelegde straf (volledig) heeft ondergaan.

De primaire rechtsbevoegdheid van de Ethiopische rechter wordt geregeld in artikelen 11 tot en met 16 van het wetboek van strafrecht.

- Artikel 11 ziet op ieder persoon, ongeacht of het een eigen of buitenlandse onderdaan betreft, die volgens het wetboek van strafrecht een delict heeft gepleegd op Ethiopisch grondgebied;²
- Artikel 12 ziet op een buitenlander die een delict heeft gepleegd op Ethiopisch grondgebied en niet vervolgd en berecht kan worden omdat hij gevlucht is naar het buitenland en zijn uitlevering niet verkregen kan worden. In dat geval kunnen de Ethiopische autoriteiten het land van toevlucht verzoeken om hem te vervolgen;³
- Artikel 13 ziet op delicten gepleegd tegen de Ethiopische Staat ook al zijn ze niet op Ethiopisch grondgebied gepleegd;⁴
- Artikel 14 ziet op delicten in het buitenland gepleegd door Ethiopiërs die immuniteit genieten;⁵

---

¹ Volume 13 File Code number 60217:72304
Volume 15 File Code number 85237

² Article 11: (...) "shall apply to any person whether a national or a foreigner who has committed one of the Crimes specified in the Code on the territory of Ethiopia".

³ Article 12 : "(...) a foreigner who has committed a crime in Ethiopia cannot be tried or punished, because he has taken refuge in a foreign country and his extradition cannot be obtained, the Ethiopian authorities may request that he be tried in the country of refuge".

⁴ Article 13: "(...) crimes against the state of Ethiopia, its safety or integrity, its institutions, essential interests or currency".

⁵ Article 14: "(...) apply to a member of the Ethiopian diplomatic or consular service, an Ethiopian official or agent who cannot be prosecuted at the place of commission of the crime by virtue of international principles of

- Artikel 15 gaat over delicten gepleegd in het buitenland door een lid van de Ethiopische strijdkrachten;⁶
- Artikel 16 ziet op de regel dat bij primaire rechtsbevoegdheid een buitenlands vonnis niet kan voorkomen dat een Ethiopische rechterlijke instantie de overtreder opnieuw berecht in Ethiopië.⁷

Datum
24 augustus 2015

Onze referentie
MINBUZA-2015-451124

Indien de Ethiopische rechter primaire rechtsbevoegdheid toekomt, houdt dit in dat de rechter de zaak opnieuw mag behandelen in het belang van de nationale veiligheid, territoriale integriteit en maatschappelijke rechtvaardigheid. De staat is derhalve gerechtigd iemand te vervolgen ook al wordt of is de persoon voor hetzelfde delict in een ander land berecht.

Geschillen over rechtsbevoegdheid tussen een Ethiopische en een buitenlandse rechter worden op grond van de artikelen 11 tot en met 22 van het wetboek van strafrecht beslecht.

De Ethiopische autoriteiten houden bij primaire rechtsbevoegdheid van de Ethiopische rechter geen rekening met strafvonnissen die in het buitenland zijn uitgesproken jegens Ethiopische onderdanen en aldaar ten uitvoer zijn gelegd. Dus een Ethiopiër die reeds in het buitenland is veroordeeld, mag in Ethiopië voor hetzelfde misdrijf opnieuw worden vervolgd en veroordeeld op grond van artikelen 11, 13, 14(1) en 15(2) van het wetboek van strafrecht. Conform het wetboek van strafrecht vormt een ontslag van rechtsvervolging of een vrijspraak in het buitenland, geen beletsel voor een nieuw proces of nieuwe veroordeling in Ethiopië. Wel kan de Ethiopische rechter op grond van artikel 16 van het wetboek van strafrecht -afhankelijk van de aard van het delict- het gedeelte van de gevangenisstraf die de Ethiopische onderdaan reeds in het buitenland heeft ondergaan, in mindering brengen op de nieuw opgelegde gevangenisstraf.

Indien het misdrijf onder de categorie subsidiaire rechtsbevoegdheid valt, dan is de Ethiopische rechter gehouden om een in het buitenland gewezen vonnis ten uitvoer te leggen mits er in beide landen geen verjaringstermijn geldt voor de ten uitvoerlegging van de het strafvonnis.

Het Clusterhoofd Amtsberichten en Terugkeer

Dave van den Nieuwenhof

---

immunity, where he committed in a foreign country a crime punishable both under the Ethiopian Code and under the law of the country where it was committed".

⁶ Article 15: "(...) if a member of the Ethiopian defence forces in such capacity commits a crime against the ordinary law in a foreign country he shall be subject to the ordinary law and territorial jurisdiction if he is arrested and tried in the country where the crime was committed".

⁷ Article 16: "(...) by reason of the crime committed, if the criminal has already been convicted in a foreign country and has undergone the whole or part of the punishment; the Court shall deduct the punishment already undergone from the new sentence to be passed".